Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana
T: 01 544 54 80
E: tajnistvo@zbornica-zveza.si
www.zbornica-zveza.si

Št.: 740-1/26-42
Datum: 9. 11. 2026

Zadeva: Mnenje o kompetentnosti izvajanja preiskav v pnevmološki ambulanti

Spoštovani,

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu Zbornica – Zveza) je prejela vprašanje kompetentnosti izvajanja preiskav v pnevmološki ambulanti, in sicer za:

- spirometrijo,
- merjenje difuzijske kapacitete pljuč,
- bronhodilatorni test,
- bronhoprovokacijsko testiranje,
- poligrafijo na domu (edukacija pacienta in pregled posnetka),
- edukacijo ob uvajanju CPAP terapije,
- kasnejšo kontrolo pacientov z že uvedeno PAP terapijo,
- kožno vbodno testiranje.

Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US, 84/23 – ZDOsk-1, 102/24 – ZZKZ, 32/25 in 112/25 – odl. US, v nadaljnjem besedilu ZZDej) v 55. členu določa, da lahko zdravstveni delavec samostojno opravlja vsako delo, za katero ima ustrezno izobrazbo in je zanj usposobljen ter ima na razpolago ustrezno opremo. Za svoje delo prevzema etično, strokovno, kazensko in materialno odgovornost. Poleg tega 45. člen ZZDej določa, da zdravstveni delavci opravljajo zdravstveno dejavnost v skladu s sprejeto zdravstveno doktrino in s kodeksom medicinske deontologije oziroma z drugimi strokovnimi in etičnimi kodeksi.

Odredba o seznamu poklicev za zdravstveno dejavnost (Uradni list RS, št. 111/22, 90/24 in 93/25) v Prilogi 1 (Seznam poklicev zdravstvenih delavcev) ter dokument Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege z razlago (2021), dostopen na povezavi: https://zbornica-zveza.si/wp-content/uploads/2025/03/Z-Z_PoklicneKompetence_2021_splet_.pdf, ki je bila sprejeta na podlagi 38. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti – ZZDej-K (Uradni list RS, št. 64/17, 73/19, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE in 112/21 – ZNUPZ), določata kompetence oziroma pristojnosti izvajalcev zdravstvene nege.

Skladno z dokumentom Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege z razlago je spirometrija diagnostična preiskava za preverjanje funkcionalnosti pljuč, diagnosticiranje respiratornih bolezni in spremljanje bolezenskih stanj. Rezultati preiskave so zdravniku podlaga za postavitev diagnoze in določitev načina zdravljenja. Za izvedbo preiskave na vseh treh ravneh zdravstvene dejavnosti je kompetentna diplomirana medicinska sestra z dodatnim usposabljanjem za izvedbo preiskave. Organizator usposabljanja mora udeležencem izdati potrdilo o uspešno opravljenem usposabljanju. Tehnik zdravstvene nege nima kompetence za opravljanje diagnostične preiskave spirometrija in se ne more vključiti v organizirana usposabljanja.

Izvedba navedenih diagnostičnih postopkov ter edukacija neinvazivne ventilacije ter potrebnih meritev poligrafije na domu sodi v kompetence in pristojnosti diplomirane medicinske sestre.
Navedeni diagnostično-terapevtski posegi sodijo med zahtevnejše poklicne aktivnosti s področja kompetenc "Diagnostično terapevtski posegi" ter zahtevnejše poklicne aktivnosti s področja temeljne življenjske aktivnosti "Dihanje in krvni obtok".

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana
T: 01 544 54 80
E: tajnistvo@zbornica-zveza.si
www.zbornica-zveza.si

Izvajanje vseh naštetih aktivnosti zahteva dodatno strokovno izpopolnjevanje in strokovno usposobljenost diplomirane medicinske sestre.

S pozdravi

Pripravila
Adrijana Debeljak, dipl. m. s., univ. dipl. org.,
strokovna sodelavka

Anita Prelec,
predsednica Zbornice – Zveze